

ROK SZKOLNY 2016/2017

WEEKEND **z WIECZORYNKĄ**

Luty 2017 nr 4

Luty w przyrodzie

Co w numerze?

➤ Patroni 2017 roku	str. 2
➤ <i>Anno Domini</i>	str. 3
➤ Święto Języka Ojczystego	str. 4
➤ Najważniejsze słowa roku 2016	str. 5
➤ Prezent na Nowy Rok	str. 6
➤ Recenzja ze spektaklu „Sklepy cynamonowe”	str. 7
➤ Zebranie Samorządu Słuchaczy	str. 8

PATRONI 2017

Sejm ustanowił sześciu patronów roku 2017

- **Joseph Conrad - Korzeniowski** - syn polskich zesłańców syberyjskich, pisarz piszący w Anglii i po angielsku, pierwszoplanowa postać literatury światowej. W grudniu 2017 obchodzona będzie 160. rocznica jego urodzin.

- **marszałek Józef Piłsudski** - polski działacz społeczny i niepodległościowy, twórca Legionów Polskich, naczelny wódz Armii Polskiej, naczelnik państwa w latach 1918-1922, pierwszy marszałek Polski, przywódca sanacji i dwukrotny premier w okresie międzywojennym.

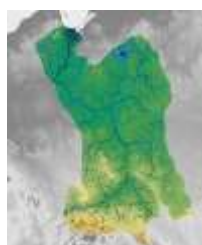
- **Adam Chmielowski to Święty Brat Albert** - założyciel zgromadzenia albertynów i albertynek, malarz, święty Kościoła katolickiego znany z pracy dla biednych i bezdomnych. W ubiegłym roku minęła setna rocznica jego śmierci. W tym roku mija 130 lat od chwili przywdziania przez niego habitu.

- **Honorat Koźmiński** - właściwie Florentyn Wacław Jan Stefan Koźmiński to polski kapucyn, teolog, prezbiter, założyciel wielu zgromadzeń zakonnych, błogosławiony Kościoła rzymskokatolickiego, w październiku 1988 r. beatyfikowany przez papieża Jana Pawła II.

- **Tadeusz Kościuszko** - polski i amerykański generał, uczestnik wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych, Najwyższy Naczelnik Siły Zbrojnej Narodowej w czasie insurekcji kościuszkowskiej, polskiego powstania narodowego przeciw Rosji i Prusom w 1794 roku. W 2017 roku minie 200 lat od jego śmierci.

- Rok 2017 jest **Rokiem Rzeki Wisły**. 550 lat temu, w wyniku postanowień II pokoju toruńskiego Polska odzyskała panowanie nad całym biegiem żeglownej Wisły. Ustanawiając rok 2017 Rokiem Rzeki Wisły "Sejm oddaje hołd pokoleniom rodaków, którzy dzięki Wiśle i w oparciu o nią budowali tożsamość i potęgę Państwa Polskiego".

Miesiące w poetyckim ujęciu

Anno Domini

Styczeń:

Z wód Styksu wypływa,
zmoczony,
parskając zapomnieniem -
Nowy Rok.

Luty:

Lód leży jeszcze nieprzerwany
między nadzieją a zimnem -
jeszcze sobie "ty" nie mówią.

Marzec:

Marznie jeszcze marzenie...
Marzy mróz...
Mży deszcz...

Kwiecień:

I już tylko kwiaty
rzucają cień
na życie...

Maj:

Mój, moja, maj.

Czerwiec:

Czerwone czaroziele
zerwie,
nie wiedząc nic...

Lipiec:

Lipa, miodami pachnąca,
jak piec rozogniona kwiatem.
Deine roten Lippen möcht ich küssen...

Sierpień:

Nie ścinajcie!
Nie ukróćcie!
Sierp wyrzućcie wysoko,
niech lśni jak nów w obłokach, bo cóż po
cierpieniu?

Wrzesień:

Wrzosa, babie lato, wrzenie,
ptasie wrzaski w rzęsim lesie.
Dajcie się babie zabawić!
Wejdź przez sień...

Październik:

Paździerz lecą ze szczęścia...

Listopad:

Bezszelestny upadek wszystkiego.
Bezlistne drzewa,
bezlitosne myśli.

Grudzień:

Nie po różach,
ale po grudzie
idzie najkrótszy dzień
w grób.

Maria Pawlikowska-Jasnorzewska

21 lutego obchodzimy **Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego.**

DZIEŃ

Języka ojczystego

Święto, ustanowione przez UNESCO w 1999 r., upamiętnia dramatyczne wydarzenia w Bangladeszu w 1952 roku. Wówczas, podczas demonstracji domagającej się nadania językowi bengalskiemu statusu urzędowego, zginęło pięciu studentów.

Według UNESCO niemal połowa z 6 tysięcy języków świata jest zagrożona zanikiem w ciągu kilku pokoleń.

Pierwsze obchody Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego na świecie miały miejsce w roku 2000. W Polsce po raz pierwszy obchodzono je w 2005 roku, zaś w 2006 roku dzień ten rozpoczął obchody Roku Języka Polskiego.

W Polsce od 2012r. prowadzona jest kampania "**Ojczysty - dodaj do ulubionych**", której celem jest kształtowanie świadomości językowej Polaków i propagowanie dbałości o poprawność polszczyzny. Polszczyzna jest jednym z 25 największych języków na świecie, posługuje się nią **ponad 40 mln** ludzi w Polsce i poza jej granicami. Jak wykazują badania przeprowadzone pod koniec XX wieku, jest ona symbolem tożsamości narodowej: 92 proc. Polaków uważa, że tym, co spaja naród, jest właśnie język.

21 lutego 2013r. ruszyła nowa kampania społeczna **Język polski jest ą – ę**. Jej celem jest obrona znaków diakrytycznych i przeciwdziałanie nieużywaniu charakterystycznych polskich liter. (**ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ź, ż**) Akcję wspierają m. in. prof. J. Bralczyk i H. Sawka, a patronuje jej Rada języka Polskiego.

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego to bardzo ważne święto - podkreśla **prof. Jerzy Bralczyk**. Językoznawca dodaje, że najlepiej by było, by była to kwestia codzienności, że język jest dla nas bardzo ważny i dbamy o niego – mówić poprawnie, lecz swobodnie.

Jego obchody mają na celu podkreślenie różnorodności językowej świata, promocję wielojęzyczności, a także zwrócenia uwagi na liczbę języków zagrożonych i ginących.

Sekretarz generalny prof. Sławomir Ratajski tłumaczy, że chronimy języki po to, by nie zagubić tożsamości kulturowej.

www.facebook.com/jezykojczysty - to również poradnia językowa

Znamy najważniejsze słowo roku 2016 Trybunał Pięćset Plus

Jakie było jedno najważniejsze słowo lub fraza ubiegłego roku? Najczęściej przewijające się w rozmowach Polaków? Najlepiej opisujące naszą rzeczywistość? O odpowiedź na to pytanie poproszeni zarówno internauci, jak i najwybitniejsi polscy językoznawcy. Ich odpowiedzi znacznie się od siebie różnią.

Zdecydowanym zwycięzcą w opinii internautów została fraza - **PIĘĆSET PLUS**. Na dalszych miejscach znalazły się równie mocno „upolitycznione” w ostatnim roku słowa i zwroty, takie jak **(CZARNY) PROTEST, EDUKACJA, BREXIT, KOBIETA, EKSHUMACJA, PIELGRZYM, MARSZ, TRYBUNAŁ i KOLEŚ**.

Inaczej niż internauci głosowała kapituła profesorów językoznawstwa, w skład której weszli m.in.: Jerzy Bralczyk i Andrzej Markowski, Jan Miodek, Walery Pisarek, Renata Przybylska oraz Halina i Tadeusz Zgółkowie. Za najważniejsze słowo 2016 roku uznali oni **TRYBUNAŁ**. Inne wyróżnione słowa to (w kolejności alfabetycznej): **BREXIT, DEMOKRACJA, DOBRA ZMIANA, MIŁOSIERDZIE, POSTPRAWDA, (CZARNY) PROTEST, SUWEREN**.

Wybór nie powinien dziwić, słowo 'trybunał' przez cały rok było obecne w prasie, telewizji, w mediach społecznościowych i na transparentach. Pokazuje, że 'trybunał' jako słowo i przedmiot sporu o Trybunał Konstytucyjny jest dla Polaków wciąż ważny. Zespół Etyki Słowa przy Radzie Języka Polskiego wystosował apel o głosowanie w plebiscycie na „dobre słowo”. Stąd nominacja dla słowa „miłosierdzie”, które jednak nie było statystycznie istotne w ostatnim roku, mimo że w Kościele katolickim był to Rok Miłosierdzia. Jak zauważają organizatorzy konkursu, w porównaniu z zeszłymi latami w plebiscycie padło stosunkowo niewiele słów nowych lub używanych w nowym znaczeniu.

Niebawem rozstrzygnie się także plebiscyt na młodzieżowe słowo roku. Duże szanse mają: AKAP 'anarchokapitalizm' i RIGCZ - ironicznie 'rozum i godność człowieka'

Słowem roku 2011 była PREZYDENCJA, 2012: PARABANK, 2013: GENDER, a 2014: KILOMETRÓWKA. W roku 2015 słowem roku w Polsce był UCHODŹCA. Słowa o tym samym znaczeniu wygrały plebiscyty w Niemczech, Czechach, Rosji, Francji.

Słowo 2016 roku wybrano też w innych krajach. Redaktorzy słowników oksfordzkich wybrali POST-TRUTH (post-prawdę), czyli sytuację, w której decyzje wyborcze i polityczne opierają się przede wszystkim na emocjach, a nie na faktach.

Tego samego faworyta wskazali również Niemcy, którzy wybrali słowo POSTFAKTISCH.

Rosjanie wybrali słowo BREXIT, a Czesi wyrażenie PRAŽSKÁ KAVÁRNA

Prezent na Nowy Rok

Najpiękniejszy ze wszystkich darów...

**Zwykły dar
podarunek
ubogiego
poddanego**

Każdego poranka bogaty i wszechpotężny król Bengodi odbierał hołdy swoich poddanych. W swoim życiu zdobył już wszystko, co można było zdobyć i zaczął się trochę nudzić.

Pośród różnych poddanych zjawiających się codziennie na dworze każdego dnia pojawiał się również punktualnie pewien cichy żebrak. Przynosił królowi jabłko, a potem oddalał się równie cicho jak wchodził.

Król, który był przyzwyczajony do otrzymywania wspaniałych darów, przyjmował dar z odrobiną ironii i pobłażania, a gdy tylko żebrak się odwracał, drwił sobie z niego, a z nim cały dwór. Jednak żebrak tym się nie zrażał.

Powracał każdego dnia, by przekazać królewskim dłoniom kolejny dar. Król przyjmował go rutynowo i odkładał jabłko natychmiast do przygotowanego na tę okazję koszyka znajdującego się blisko tronu. Były w nim wszystkie jabłka cierpliwie i pokornie przekazywane przez żebraka. Kosz był już prawie całkiem pełen.

Pewnego dnia ulubiona królewska małpka wzięła jedno jabłko i ugryzła je, po czym plując nim, rzuciła pod nogi króla. Monarcha oniemiał z wrażenia, gdy dostrzegł wewnątrz jabłka migocącą perłę. Rozkazał natychmiast, aby otworzono wszystkie owoce z koszyka. W każdym z nich znajdowała się taka sama perła. Zdumiony król kazał zaraz przywołać do siebie żebraka i zaczął go przepytywać.

**Żebrak
darczyńca z ludu
na królewskim
dworze**

- Przynosiłem ci te dary, panie – odpowiedział człowiek – abyś mógł zrozumieć, że życie obdarza cię każdego dnia niezwykle prezentem, którego ty nawet nie dostrzegasz i wyrzucasz do kosza.

Wszystko dlatego, że jesteś otoczony nadmierną ilością bogactw.

**Najpiękniejszym ze wszystkich darów
jest każdy rozpoczynający się DZIEŃ.**

Bruno Ferrero

*Szczęśliwy nie fantazjuje nigdy;
czyni to jedynie niezadowolony.
Nieaspokojone życzenia są siłą napędową fantazji
i każda poszczególna fantazja jest spełnieniem życzenia,
korekturą niezadowolającej rzeczywistości.*

Zygmunt Freud

Słuchowisko czy spektakl? (Sklepy cynamonowe)

„Między mną – utrzymuje Schulz – a każdym nowym człowiekiem zaczyna się świat na nowo, jak gdyby nic jeszcze nie było dotychczas ustalone i zdecydowane”. (*Księga Listów*, str. 45)

Scena Kameralna Teatru Śląskiego w Katowicach - biblioteka. Książki na regałach, szafki katalogowe. Paprocie, drewniany parkiet. W centralnym miejscu sceny stół i na nim szpulowy magnetofon, naprzeciwko kanapa. Wszystko rozmieszczone na planie czworokąta, w rogach znajdują się mikrofony. Odgłosy, gra świateł. Scenografia staje się instrumentem reżysera – łączy teatr ze słuchowiskiem. Gra aktorska sprowadza się do recytacji, emocjonalnych sprzężeń między postaciami, niewielkiego ruchu scenicznego. Publiczność zamyka scenę będąc raz uczestnikiem gry - gdy aktorzy wykraczają poza jej granice - a raz obserwatorem.

Element najważniejszy - książka *Sklepy cynamonowe*. Odczytywana, nagrywana, odtwarzana przez aktora - **Adama Baumanna**, który w adaptacji Ingmara Villqista jest i narratorem Brunona Schulza – Synem, i Ojcem. Na scenie oglądamy Annę Kadulską, w roli Ester, Barbarę Lubos, rola Sary i Violetę Smolińską, która staje się Jahel. Aktorkom przypisano partie tekstu postaci, co zaskakujące męskich - Wuj Karol jak i równocześnie żeńskich - Matka, służąca Adela, ciotka Agata oraz szwaczki Poldi i Paulina.

Brak nawiązań do świata przedstawionego dzieła redukuje plastyczność opisów Schulza. Metafora biblioteki; męska postać – pośrednik między światem literackim a rzeczywistością (Baumann); bibliotekarki wcielające się w zmienne role, włączone w nurt fikcji literackiej - wszystko dodaje dziełu, na tak prosto stworzonym tle, kolejny wymiar.

Interpretacja, odczucie opowiadań *Sklepów cynamonowych* zostaje potraktowane przez reżysera jako punkt wyjścia. Odnieść można wrażenie, że uwypukla on motywy, które poddaje analizie i ożywia (nawiedzenie, manekiny, sklepy cynamonowe, karakony, ptaki). Aktor, przestrzeń, widz stają się do tego miejscem. Pobudzane zmysły widza kierują uwagę na scenę, rzeczywistość teatralną, a w kontraście do tego niejednoznaczność, dynamika, pierwszoplanowość - słowa tworzą tajemnicę. Sens znajdujący się w dziele ujawnia się poza nim.

Na ile aktorzy sprostali swym zadaniom? Pewnym jest, że budują emocje, czas gry nie jest niczym przerwany; choć stale razem na scenie potrafią dobrze się wyodrębnić.

W mojej opinii spektakl to próba zastąpienia przez reżysera dosłowności teatru przez tajemniczą energię i żywioł słowa gry.

Widz zostaje wciągnięty w świat utworu. My byliśmy jego uczestnikami 13 stycznia 2017r..

Ingmar Villqista- adaptacja, reżyseria i scenografia

Olo Walicki - muzyka i środowisko dźwiękowe

Maria Machowska - koncepcja światła.

Jadwiga

Zebranie Samorządu Słuchaczy 9 lutego 2017r.

Czwartek 9 lutego, dzień jak co dzień, jednak wyjątkowy, czekała na nas wszystkich w szkole niespodzianka . Tak się złożyło, że zebranie Samorządu odbyło się w **Międzynarodowym Dniu Pizzy** i każdy z nas miał okazję poczęstować się kawałkiem pizzy. Nie zabrakło na stole słodkości – pyszne ciasto czekoladowe (upieczone przez Dawida) i inne ciasteczka.

W spotkaniu Samorządu uczestniczył absolwent naszej szkoły Bartek Rataj. Obecnie jest studentem filologii polskiej na Uniwersytecie Śląskim. Podzielił się z nami swoimi spostrzeżeniami – jak zdobyta wiedza w szkole średniej pomogła mu dostać się na wymarzony kierunek i jak dzisiaj pomaga mu w osiągnięciu dobrych wyników. Oczywiście, nie zabrakło miłych słów w kierunku nauczyciela języka polskiego.

Po przywitaniu przez przewodniczącą wszystkich zebranych przystąpiliśmy do pracy:

- przedstawiono protokół z ostatniego zebrania,
- Pani dyrektor Anna Dudzińska przekazała informację o grudniowej ewaluacji zewnętrznej (poniżej wnioski),
- zaproponowano zorganizowanie wycieczki do Krakowa w dniu 1 kwietnia 2017r. - i to nie prima aprilis,
- omówione zostały sprawy bieżące: gazetka, gablotki i kronika.

Dołączyli do Zarządu Samorządu Słuchaczy: Żaneta Bąk, Rafał Grymel, Leszek Kałdun.

„Rodzinne” zdjęcie zakończyło zebranie. Następne – 2 marca 2017r.

Wnioski z ewaluacji zewnętrznej:

1. Organizacja procesów edukacyjnych w szkole ma charakter powszechny, uwzględnia potrzeby oraz predyspozycje słuchaczy i wpływa na kształtowanie odpowiedzialności za ich własny rozwój.
2. W szkole powszechna jest znajomość celów uczenia się i formułowanych oczekiwań. Słuchacze są oceniani zgodnie z przyjętymi zasadami.
3. Wiedza zdobyta na zajęciach lekcyjnych przyczynia się do lepszego funkcjonowania w społeczeństwie i umożliwia absolwentom dokonanie świadomego wyboru m.in. dalszego kierunku kształcenia.
4. W szkole nie są powszechnie stosowane nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi słuchaczy.

Zachęcamy do współpracy!

Jeśli macie jakieś ciekawe pomysły na artykuły do naszej gazetki, prosimy o kontakt:

redakcja.zsodd@gmail.com

Zespół redakcyjny: Ewa Prudło, Jadwiga Piłśniak, Halina Piłat, Mateusz Krasoń